

Dienst Regelingen
Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

13.17636

Gemeente Nieuwkoop
L. Nickel
Postbus 1
2460 AA TER AAR

Dienst Regelingen

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
www.drloket.nl

T 0800 - 22 333 22
F 070 - 378 61 39
ffwet@dienst-regelingen.nl

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75C/2013/0098.toek.jb

Bijlagen

2

Datum 26 juli 2013
Betreft Toekenning ontheffing
Ruimtelijke ingrepen

Geachte heer Nickel,

Naar aanleiding van uw verzoek van 9 april 2013 en de aanvullingen hierop van 17 juni 2013, 3 juli 2013 en 25 juli 2013, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2013/0098, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de rugstreeppad.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project "Langeraar - Damstaete", gelegen in de gemeente Nieuwkoop. Het project betreft de realisatie van 21 nieuwe woningen bij de woonkern van Langeraar. Ook worden wegen, watergangen en groene elementen gerealiseerd. Hierbij worden volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Graven van nieuwe watergangen, waardoor het eiland geheel omringd zal worden door water (circa 90 meter);
- Verbreden van watergangen rond het eiland en in het zuiden van plangebied (circa 300 meter);
- Permanent dempen van enkele smalle poldersloten van het plangebied (samen circa 70 meter);
- Voorbelasten gronden;
- Realisatie woningbouw en wegen;
- Realisatie groene inrichting van plangebied.

Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de rugstreeppad (*Bufo calamita*).

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De rugstreeppad is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder c, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Ontheffing

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt voor soorten genoemd op bijlage IV van de Habitatrichtlijn ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. De belangen waarnaar verwezen wordt, zijn genoemd in artikel 2, lid 3 van het Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten.

Instandhouding van de rugstreeppad

De rugstreeppad is op minder dan 100 meter van het plangebied waargenomen. De exemplaren van de rugstreeppad bevonden zich in een watergang die ook door het plangebied loopt. De rugstreeppad is een pioniersoort die snel geschikte gebieden kan koloniseren. In het plangebied is geschikt leefgebied van de soort aangetroffen. Gezien de geringe afstand tot het plangebied is het zeker aannemelijk dat de rugstreeppad in het plangebied voorkomt. Het plangebied heeft de functie van voortplantings- en (winter)rustgebied. Door het dempen van watergangen, vergraven van oevers en het vergraven van de percelen van het plangebied worden voortplantings- of vaste rust of verblijfplaatsen van de rugstreeppad beschadigd, vernietigd of verstoord. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven op bladzijde 11 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Mitigatieplan project Damstaete – Langeraar' van 5 april 2013, alsmede zoals beschreven op de bladzijden 2 tot 6 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Ecologisch werkprotocol amfibieën project Damstaete – Langeraar' van 5 april 2013.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping zijn in de ontheffing echter aanvullende voorschriften opgenomen.

Dienst Regelingen

Datum

26 juli 2013

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2013/0098

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden aan de watergangen en de percelen wordt voorafgaande aan de werkzaamheden alternatief habitat gerealiseerd in de vorm van natuurvriendelijke oevers. Delen hiervan worden vrijgehouden van vegetatie. Op deze wijze worden deze oevers geschikt als voortplantingslocatie van de rugstreeppad. U geeft aan dat er in de nieuwe situatie overwinteringsmogelijkheden zijn in de tuinen van de nieuwbouwwoningen. Echter, de inrichting van de tuinen is afhankelijk van de nieuwe bewoners en biedt daarom geen alternatief voor het verlies in winterhabitat. Bovendien bieden tuinen niet de ideale winterhabitat voor de soort. U dient daarom het verlies van winterhabitat te vervangen door in de nabijheid van het voor de rugstreeppad geschikte natuurvriendelijke oevers voldoende nieuw winterhabitat te creëren dat in kwaliteit en kwantiteit overeenkomt met datgene wat verdwijnt. Dit nieuwe leefgebied dient vóór de aantasting van het te verwijderen overwinteringshabitat functioneel te zijn. De functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen blijft hierdoor gegarandeerd.

Echter, ondanks deze maatregelen wordt door het realiseren van de woningen voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de rugstreeppad verstoord. Immers, de werkzaamheden vinden plaats in het leefgebied en het leefgebied van de rugstreeppad zal ingrijpend veranderen. De rugstreeppad zal de huidige voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats moeten verlaten. Door de werkzaamheden wordt het in artikel 11 van de Flora- en faunawet neergelegde verbod op het verstoren van de vaste rust- en verblijfplaats van de rugstreeppad derhalve overtreden, zodat voor die werkzaamheden een ontheffing is vereist. De soort blijft wel in de omgeving aanwezig. Daarnaast biedt de omgeving van het plangebied met haar netwerk van poldersloten en grotere watergangen voldoende geschikt habitat voor de lokale populatie van de rugstreeppad. De gunstige staat van instandhouding van de rugstreeppad komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belangen: 'de bescherming van flora en fauna' en 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'.

Het belang 'de bescherming van flora en fauna' is niet van toepassing op uw project. De reden voor de realisatie van het project is niet de bescherming van flora en fauna. Er is enkel sprake van het nemen van maatregelen voor de in het plangebied aanwezige rugstreeppad die door de uitvoering van het project (mogelijk) negatieve gevolgen ervaart.

De aanvraag is daarom uitsluitend beoordeeld op grond van het belang 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'.

Dienst Regelingen

Datum

26 juli 2013

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2013/0098

In samenspraak met de provincie Zuid-Holland en het Rijk zijn in 2009 ten behoeve van de financiële uitvoerbaarheid afspraken gemaakt over de realisatie van 430 woningen binnen de gemeentegrenzen van Nieuwkoop. De realisatie van deze woningbouwprojecten, waaronder de Damstaete, is nodig om bestaande vitale dorpskernen van de gemeente Nieuwkoop levendig te houden. Met vitale dorpen worden dorpen bedoeld die voldoende draagvlak hebben op het gebied van voorzieningen zoals scholen, winkels en zorg. De dorpskernen in Nieuwkoop, waaronder Langeraar, hebben te maken met migratieverlies. Dit komt doordat de woningbouw binnen de toegestane contouren trager verloopt vanwege de complexe herstructureringsproblematiek, procedurendruk en door de afname van de woningbezetting. Dit migratieverlies zal worden omgebogen door een grotere en gedifferentieerde woningbouwinspanning rond enkele kernen. De realisatie van woningen voor starters draagt hier aan bij.

In de structuurvisie Nieuwkoop 2040 zogenaamde sleutelprojecten vastgesteld, waarin de realisatie van de woningen zijn opgenomen. De sleutelprojecten gelden als ankerpunten van deze structuurvisie. Het project 'Langeraar – Damstaete' is een van deze sleutelprojecten. Het Rijk heeft voor het sleutelproject 'Langeraar – Damstaete' toegestaan dat binnen de nieuwe rode contour vanwege de 20ke contour van Schiphol maximaal 100 woningen worden gerealiseerd. De provincie Zuid-Holland heeft de rode contour op verschillende locaties bij de kernen aangepast om de woningbouw mogelijk te maken.

Langeraar is één van de grootse kernen binnen de gemeente Nieuwkoop. De vraag naar woningen in Langeraar is groot. De bedoeling is dat op deze locatie maximaal 20 woningen worden ontwikkeld. Voor wat betreft het type woningen is het bestemmingsplan flexibel van opzet. Het biedt hierdoor ruimte aan zowel rijtjeswoningen als aan vrije kavels met een grote kaveloppervlakte. Doelgroep kunnen dus bijvoorbeeld starters zijn, alsook de hogere inkomensgroepen die een ruime kavel aan het water zoeken. Met deze opzet kan optimaal worden ingespeeld op de (lokale) woningbehoefte.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden ben ik van oordeel dat het belang 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' voldoende onderbouwd zijn om de negatieve effecten op de rugstreeppad, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, rechtvaardigen.

Andere bevredigende oplossing

Er zijn geen alternatieven. De uitbreiding van de woonkern van Langeraar zal aan alle zijden van dit deel van de gemeente Nieuwkoop leiden tot ingrepen in leefgebieden van beschermde soorten die op basis van de natuurtoets in de ruimere omgeving van Langeraar kunnen voorkomen. Dit betreft de bittervoorn, de kleine modderkruiper, waterspitsmuis en vogelsoorten met verblijfplaatsen met een jaarrond bescherming (zoals de steenuil). Deze soorten komen niet in het gekozen plangebied voor. Op de gekozen locatie is daarom het laagste aantal (strikt) beschermde soorten aanwezig.

Dienst Regelingen

Datum

26 juli 2013

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2013/0098

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de rugstreeppad zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Dienst Regelingen

Datum
26 juli 2013

Onze referentie
aanvraagnummer
FF/75C/2013/0098

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde diersoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

De ontheffing en de voorschriften treft u hierbij aan.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift naar Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval het aanvraagnummer FF/75C/2013/0098 en de datum van de beslissing.

Op onze internetsite www.drloket.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op de website: www.drloket.nl. Of bel met het DR-Loket: 0800 - 22 333 22 (op werkdagen tussen 8.30 en 16.30 uur).

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Bea Deetman
Teammanager Vergunningen Dienst Regelingen

Dienst Regelingen**Datum**

26 juli 2013

Onze referentie

aanvraagnummer
FF/75C/2013/0098

DE STAATSSECRETARIS¹ VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Naar aanleiding van het verzoek van de heer L. Niekel
namens de gemeente Nieuwkoop, op 9 april 2013
en de aanvullingen hierop van 17 juni 2013, 3 juli 2013 en 25 juli 2013

gelet op artikel 75, lid 3, van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan:	Gemeente Nieuwkoop
Adres:	Teylersplein 1
Postcode en woonplaats:	2441 LE Nieuwveen
Voor het tijdvak van:	26 juli 2013 tot en met 30 juni 2018

ONTHEFFING

FF/75C/2013/0098

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de rugstreeppad (*Bufo calamita*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project "Langeraar - Damstaete", gelegen in de gemeente Nieuwkoop. Het plangebied wordt begrensd door de woonkern van Langeraar aan de noordzijde, de Langeraarseweg aan de oostzijde en enkele agrarische bedrijven aan de zuidzijde. De noordzijde van het plangebied wordt begrensd door een polderlandschap. De grootte van het plangebied bedraagt circa 2.2 hectare en ligt in het kilometerhok 108-467, één en ander zoals is weergegeven in figuur C.1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag project 'Damstaete - Langeraar' van 5 april 2013.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De gemeente Nieuwkoop (hierna te noemen: de ontheffinghouder) dient onverwijld contact op te nemen met Dienst Regelingen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

¹ Krachtens de wettekst is de Minister bevoegd tot het afgeven van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op basis van de portefeuilleverdeling tussen de Minister van EZ en de Staatssecretaris van EZ is deze bevoegdheid belegd bij de Staatssecretaris.

1

5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar Dienst Regelingen te zenden.

Specifieke voorschriften

7. Met inachtneming van onderstaande voorschriften dient u de maatregelen uit te voeren zoals genoemd op de bladzijde 15 tot en met 18 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Mitigatieplan project Damstaete - Langeraar' van 5 april 2013, alsmede zoals beschreven op de bladzijden 2 tot 6 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Ecologisch werkprotocol amfibieën project Damstaete - Langeraar' van 5 april 2013. (Bijlage 2 bij dit besluit).
8. U dient het verplaatsen van aanwezige exemplaren van de rugstreeppad en het maaien van riet in het plangebied uit te stellen tot na de voortplantingsperiode. Deze loopt globaal van april tot en met juli. U dient de werkzaamheden die het terrestrisch deel van de habitat van de rugstreeppad aantasten uit te voeren in de periode van april tot begin oktober. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige² op het gebied van de rugstreeppad.
9. U dient voorafgaande aan de werkzaamheden in de nabijheid van het voor de rugstreeppad geschikte natuurvriendelijke oever voldoende nieuw winterhabitat te creëren voor de rugstreeppad, dat in kwaliteit en kwantiteit overeenkomt met datgene wat verdwijnt. Dit nieuwe leefgebied dient voor de aantasting van het te verwijderen overwinteringshabitat functioneel te zijn.

Overige voorschriften

10. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de rugstreeppad.
11. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.
12. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
13. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag indienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
14. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is Dienst Regelingen, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag.

² Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Den Haag, 26 juli 2013

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Deetman

Bea Deetman

Teammanager Vergunningen, Pionier, Regelingen

2.3 Mitigerende maatregelen amfibieën

2.3.1 Permanente maatregelen

Maatregelen voortplantingshabitat

Door het permanente dempen van de sloot in het westen van het plangebied, en de graafwerkzaamheden aan watergangen in het hele plangebied wordt voortplantingshabitat voor de rugstreeppad tijdelijke en/of permanent vernietigd. In totaal wordt 70 meter sloot gedempt, terwijl circa 80 meter nieuwe watergang gegraven wordt. Daarnaast wordt circa 300 meter van bestaande oevers vergraven. De oevers van de nieuwe en de te vergraven watergangen dienen permanent geschikt gemaakt worden als voortplantingshabitat voor de rugstreeppad.

Geschikt voortplantingshabitat voor de rugstreeppad wordt gerealiseerd door ondiepe oevers te realiseren, zogenaamde 'laagtes'. Hierbij staan de oevers tot een diepte van 10 tot 30 centimeter onder water in de voortplantingsperiode van de rugstreeppad. Deze laagtes zijn onbereikbaar voor roofvis en warmen door zonlicht snel op. De laagtes worden intensief onderhouden vegetatieontwikkeling zoals riet wordt tegen gegaan. Door de nieuwe oevers tot ten minste één meter vanaf de waterlijn in te richten als 'laagte' kan eenvoudig geschikt habitat voor de rugstreeppad worden gecreëerd.

Circa 370 meter oever dat geschikt is als voortplantingshabitat voor de rugstreeppad wordt aangetast binnen het voornemen. In de nieuwe situatie dient ten minste een vergelijkbare lengte aan oevers dat geschikt is als voortplantingshabitat gerealiseerd te worden. Dit kan door langs 370 meter van te realiseren oevers 'laagtes' aan te brengen.

Periodisering toepassing permanente maatregelen

Het uitvoeren van de werkzaamheden vindt plaats buiten de meest gevoelige periode van de rugstreeppad; de voortplantingsperiode. Deze loopt globaal van maart tot en met juli. Bij de start van de werkzaamheden worden als eerste de nieuwe watergangen gerealiseerd en/of geschikt gemaakt als voortplantingshabitat voor de rugstreeppad. Alternatief voortplantingshabitat is daardoor in het eerst volgende voortplantingseizoen beschikbaar.

Maatregelen (winter)rusthabitat

De watergangen rond het plangebied grenzen aan achtertuinen van te realiseren woningen. Vergraafbare grond, muizenholen, dorpels, strooisellagen, takkenbossen en/of rommelhoekjes in de achtertuinen bieden voldoende geschikt (winter)rusthabitat voor de rugstreeppad na de realisatiefase. Tijdens de realisatiefase vormen de woonwijk en de agrarische percelen rond het plangebied geschikt (winter)rusthabitat. De realisatie van aanvullend tijdelijk en/of permanent rust- en winterhabitat in en/of nabij het plangebied is daarom niet nodig.

2.3.2 Tijdelijke maatregelen

Weren en wegvangen van rugstreeppadden

Tijdens en voorafgaande aan de werkzaamheden dienen rugstreeppadden geweerd te worden van de planlocatie. Hiertoe worden amfibieënschermen rond het plangebied geplaatst. Wanneer de grens van het plangebied in een watergang ligt, worden de schermen op de oever geplaatst die buiten het plangebied ligt.

Rugstreeppadden die zich binnen het plangebied bevinden dienen afgevangen te worden voordat de werkzaamheden van start gaan. Het afvangen wordt als volgt uitgevoerd:

- Langs de binnenzijde van de schermen op de grenzen van het plangebied worden emmers ingegraven
- Alle watergangen binnen het plangebied worden onbereikbaar gemaakt door deze af te zetten met amfibieënschermen:
 - In de voortplantingstijd trekken rugstreeppadden naar (voortplantings)wateren. Rond de watergangen zullen zich de meest rugstreeppadden bevinden. De afvangen van rugstreeppadden is daarom het meest efficiënt rond watergangen.
 - Aan beide zijden van deze schermen worden emmers ingegraven, dus ook aan de zijde van de watergangen.
- Daags na het plaatsen van de schermen worden rugstreeppadden door een ter zake kundige 's avonds actief afgevangen uit de watergangen binnen het plangebied met een schepnet
 - Eisnoeren en larven blijven hierbij onaangetast
- Binnen het plangebied worden houten platen gelegd als artificieel rusthabitat
- De emmers en platen worden dagelijks gecontroleerd
- Afgevangen rugstreeppadden worden uitgezet in nieuw gegraven watergangen en/of op geschikte voortplantingslocaties buiten het plangebied
 - Deze geschikte locaties worden bepaald op basis van het nog uit te voeren nader onderzoek
 - Nieuwe watergangen kunnen nog niet aangesloten worden op bestaande watergangen omdat daarbij (strikt) beschermde vissen en rugstreeppadden geschaad kunnen worden
 - De beoogde locaties van de nieuwe watergangen worden afgeschermd met een amfibieënscherm met aan de binnenkant emmers en planken.
 - De beoogde locaties worden daags voor het plaatsen van het scherm gemaaid. Daags voor het graven van de watergang wordt de beoogde locatie 's avonds afgezocht op actieve rugstreeppadden.

Bovenstaande werkwijze wordt uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige op het vakgebied van amfibieën.

Periode van afvangen

Het afvangen vindt plaats in de actieve periode van de rugstreeppad die globaal loopt van maart tot en met september. Deze periode is echter weers- en locatieafhankelijk. Een ter zake kundige op het gebied van de rugstreeppad dient deze periodisering aan te geven. Het afvangen van de rugstreeppadden start pas na het ontvangen van een ontheffing voor de werkzaamheden. De verwachting is dat deze medio juli ontvangen kan worden. De globale voortplantingsperiode loopt die maand af.

Concept

Kenmerk R001-1215096VJW-sec-V01

De werkzaamheden kunnen pas plaats vinden nadat een ter zake kundige heeft vastgesteld dat rugstreeppadden niet meer aanwezig zijn binnen in het plangebied. Er wordt vanuit gegaan dat uiterlijk tegen het einde van de maand augustus alle rugstreeppadden uit het plangebied zijn afgevangen en verplaatst. Tegen die tijd zijn amfibieën gedurende twee maanden afgevangen. Mits het amfibieënscherf vervolgens voldoende gesloten blijft, kunnen de werkzaamheden binnen het scherm jaarrond plaats vinden.

4 Werkwijze

4.1 Algemene maatregelen

- Rugstreeppadden dienen voorafgaande aan de werkzaamheden afgevangen te worden, en worden verplaatst tot buiten het plangebied
- Potentiële voortplantplaatsen van rugstreeppadden worden tijdens de actieve periode van de rugstreeppadden afgeschermd. Deze periode loopt globaal van maart en met september, maar is onder andere weers- en locatieafhankelijk. Een ter zake kundige op het gebied van amfibieën geeft deze periode aan
- Het plangebied wordt in haar geheel afgeschermd met een amfibieënschermd
- Alle watergangen in het plangebied worden afgeschermd met een amfibieënschermd
- Middels dagelijkse controlerondes worden afgevangen rugstreeppadden verzameld en buiten de invloedssfeer van het plangebied, in geschikt habitat uitgezet
- Het plaatsen van het amfibieënschermd vindt pas plaats na het ontvangen van een ontheffing van de Flora- en faunawet
- De werkzaamheden worden verricht onder begeleiding van een ter zake kundige op het gebied van rugstreeppadden. Deze geeft onder andere aan wanneer het afvangen in voldoende mate is uitgevoerd

4.2 Installatie amfibieënschermen

4.2.1 Locaties amfibieënschermen

Alle watergangen in en rond het hele plangebied worden door meerdere amfibieënschermen omsloten (zie figuur 4.1). Globaal wordt amfibieënschermen op drie type locaties gebruikt:

1. Op de grenzen van de droge delen van het plangebied (rode lijnen in figuur 4.1)
2. Rond alle watergangen binnen het plangebied. Omdat enkele watergangen de grenzen vormen van het plangebied worden ook amfibieënschermen net buiten het plangebied gerealiseerd (rode lijnen in figuur 4.1). Hierdoor zullen enkele watergangen ook middels een scherm doorsneden worden (blauwe lijnen in figuur 4.1)
 - De schermen langs watergangen die net buiten het plangebied staan dienen gedurende de periode van maart tot en met september te blijven staan, tijdens alle jaren dat werkzaamheden plaats vinden
 - De schermen langs watergangen aan de binnenzijde van het plangebied worden verwijderd zodra een ter zake kundige op het gebied van amfibieën heeft aangegeven dat zich binnen het plangebied geen rugstreeppadden meer bevinden. Op dat moment kunnen de werkzaamheden van start gaan
3. Midden in het plangebied, zodat compartimenten gevormd worden (gele lijnen in figuur 4.1)
 - Deze schermen worden verwijderd zodra een ter zake kundige op het gebied van amfibieën heeft aangegeven dat zich binnen het plangebied geen rugstreeppadden meer bevinden. Op dat moment kunnen de werkzaamheden van start gaan

In figuur 4.1 is ter illustratie van bovenstaande zeer globaal aangegeven waar de schermen rond en in het plangebied kunnen worden geïnstalleerd. De exacte situering van de amfibieënschermen wordt voorafgaande en tijdens de realisatie ervan door een ter zake kundige bepaald op de planlocatie.

Figuur 4.1 Impressie van locaties schermen, op basis van een luchtfoto

4.2.2 Specificaties amfibieënscherm op het droge

- De te plaatsen amfibieënscherm bestaan uit rechtopstaand glad kunststof materiaal of glad beton. Het scherm heeft als doel trekkende amfibieën weg te geleiden van het plangebied
- Er wordt gebruik gemaakt van hard kunststof materiaal: het gebruik van worteldoek is niet mogelijk vanwege de grote kans op scheuren, bijvoorbeeld als gevolg van (ruk)wind en/of vandalisme
- De schermen worden zo dicht mogelijk bij de waterlijn in de zachte bodem gedrukt
- Het scherm wordt 20 centimeter in de grond gedrukt (eventueel in gegraven) en steekt ten minste 30 centimeter boven de grond uit
- Door op een regelmatige afstand palen langs het scherm in de grond te slaan, en het scherm hieraan te verbinden blijft het scherm rechtop staan
- Het scherm sluit het plangebied hermetisch af, hier mogen geen enkele openingen, scheuren of omgevouwen delen in voorkomen en / of ontstaan
- Schade aan de schermen dient ten allen tijde voorkomen te worden. Bij constatering dient schade direct hersteld te worden
- De delen waar (groot) materieel, andere voertuigen en/of personen het gebied verlaten kunnen overdag, wanneer rugstreeppadden rusten buiten het plangebied, geopend zijn
- Het scherm kan, indien gewenst, geplaatst worden door een gespecialiseerd bedrijf

4.2.3 Specificaties amfibieënscherm in de watergangen

Amfibieënschermen die in de watergangen gerealiseerd worden, hebben eenzelfde opbouw als de schermen die op het droge geplaatst worden (zie paragraaf 4.2.2), met uitzondering van de volgende wijzigingen:

- In plaats van hard kunststof wordt worteldoek gebruik, zodat het scherm waterdoorlatend werkt. Dit doek wordt aan kippengaas bevestigd ten bate van de stevigheid
- De schermen worden aan palen bevestigd, die in het water zijn gedrukt
- Het kippengaas met daaraan het worteldoek wordt alleen aan de bovenst 50 cm van de palen bevestigd; 50 centimeter komt boven het water uit, terwijl de 20 centimeter scherm onder water voorkomt dat rugstreepvissen onder het scherm door kunnen

4.2.4 Bijplaatsen en/of verwijderen schermen tijdens de werkzaamheden

- Doordat nieuwe watergangen gegraven worden in het plangebied kunnen enkele amfibieënschermen afhankelijk van hun locatie hun functie verliezen, of kunnen juist extra amfibieënschermen op het droge en/of natte noodzakelijk zijn. Deze schermen dienen dan uitsluitend om amfibieën te weren
- Een ter zake kundige die de werkzaamheden begeleidt dient aan te geven waar en wanneer deze geïnstalleerd dienen te worden

4.3 Installatie opvangemmers

- In de hoeken aan de binnenzijde van het scherm op het droge worden emmers ingegraven
- Ook worden om de 30 meter aan de binnen- en buitenzijdes van de schermen op het droge ook emmers ingegraven. Door deze direct tegen het scherm aan in te graven worden passerende amfibieën afgevangen
- De bodem van de emmer wordt bedekt met bladstrooisel en vochtig zand als schuilgelegenheid voor opgesloten dieren
- Er wordt gebruik gemaakt van vierkante emmers: zo kan fauna een hoek vinden om in weg te kruipen
- In de emmers wordt een stokje schuin tegen de wand gezet zodat kleine zoogdieren en grote insecten (geen amfibieën) de mogelijkheid hebben uit de emmer te klimmen
- In de emmers wordt in de bodem een gaatje geboord zodat door eventuele regenbui de emmer niet vol stroomt met water
 - Op locaties met een zeer hoge grondwaterstand moet voorkomen worden dat de bodem van de emmer permanent onder water staat. Op deze locaties hoeven daarom geen gaten in de bodem geboord te worden
- De emmers worden bij eenmaal daags ('s ochtend) gecontroleerd en geleegd door uitvoerend personeel, na instructie door een ter zake kundige. De gevangen beschermde soorten worden gedocumenteerd (zie formulier in hoofdstuk 9) en bij onzekerheid met foto's en worden vervolgens aan de buitenzijde van het scherm in geschikt habitat op enige afstand van het plangebied uitgezet. Via email worden de vondsten wekelijks doorgegeven aan de begeleidende ecologen (vjw@tauw.nl en sim@tauw.nl en). Als er veel exemplaren worden gevangen worden de begeleidende ecologen dezelfde dag nog geïnformeerd

- De ter zake kundige loopt één maal per week mee met het uitvoerend personeel voor het legen van de emmers, conform de in het vorige punt behandelde maatregel
- Indien blijkt dat er zeer weinig exemplaren worden gevangen, kan de frequentie van legen worden bijgesteld naar eenmaal per twee dagen. Dit ter beoordeling van de ter zake kundige
- Het amfibieënscherm wordt na installatie door een ter zake kundige gecontroleerd op correctheid
- Het scherm wordt vrijgegeven wanneer de ter zake kundige vast heeft gesteld dat het scherm conform dit werkprotocol is geïnstalleerd

4.4 Gebruik plankjes

- Op willekeurige locaties worden binnen de droge delen van het plangebied worden plankjes neergelegd; hieronder kunnen rugstreeppadden overdag wegkruipen
- Deze houten of kunststof plankjes hebben een afmeting van circa 30 bij 30 centimeter
- Dagelijks worden deze gecontroleerd op de aanwezigheid van rugstreeppadden
- Deze wijze van afvangen wordt uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige op het gebied van amfibieën
- De ter zake kundige geeft aan wanneer de plankjes kunnen worden verwijderd, bijvoorbeeld als deze aanpak niet voldoende blijkt te werken, of als alle rugstreeppadden reeds zijn afgevangen

4.5 Uitzetten afgevangen rugstreeppadden

- Afgevangen rugstreeppadden worden uitgezet in nieuw gegraven watergangen en/of op geschikte voortplantingslocaties buiten het plangebied
 - Deze geschikte locaties worden bepaald op basis van het nog uit te voeren nader onderzoek

4.6 Aanvullende maatregelen te dempen watergangen

- Rugstreeppadden in te dempen watergangen worden daags na het plaatsen van het amfibieënscherm door een ter zake kundige afgevangen met een schepnet (actief afvangen)
 - Dit vindt plaats tijdens een geschikte avond wanneer zangkoren van de rugstreeppad te horen zijn en/of nabij het plangebied
- Nieuwe watergangen kunnen nog niet aangesloten worden op bestaande watergangen omdat daarbij (strikt) beschermde vissen en rugstreeppadden geschaad kunnen worden
 - Hierdoor kunnen wordt aantasting van verblijfplaatsen en exemplaren van de rugstreeppad in de oevers van en in te vergraven watergangen voorkomen
 - Een ter zake kundige op het gebied van amfibieën en vissen geeft aan wanneer nieuwe watergangen aan bestaande watergangen kunnen worden verbonden

4.7 Aanvullende maatregelen nieuw te graven watergangen

- Beoogde locaties voor nieuwe watergangen worden afgezet middel een amfibieënscherm
- Aan de binnen en buitenkant van het scherm worden emmers ingegraven (zie 4.4)
- Dagelijks worden deze gecontroleerd op de aanwezigheid van rugstreeppadden
- De vegetatie binnen het scherm wordt (voor en na het installeren van het scherm) zo kort mogelijk gemaaid
- Daags voorafgaande aan het graven van de nieuwe watergangen wordt het gebied binnen de schermen door een ter zake kundige bezocht om rugstreeppadden af te vangen (actief afvangen)
 - Dit bezoek vindt 's avonds plaats, en kan ook uitgevoerd worden op avond waarop geen zangkoren van de rugstreeppad te horen zijn

4.8 Periode van uitvoering amfibieënwerende maatregelen

- Direct na het ontvangen van de ontheffing worden de amfibieënschermen geïnstalleerd, en wordt begonnen met het afvangen van rugstreeppadden. Er wordt van uitgegaan dat de ontheffing medio juli 2013 ontvangen wordt (zie tabel 4.1). Dit is de laatste maand van de globale voortplantingsperiode
- Er wordt niet eerder met de werkzaamheden gestart voordat een ter zake kundige heeft aangegeven zich geen rugstreeppadden meer in het plangebied bevinden (zie tabel 4.1)
- De duur van het afvangen van de rugstreeppadden is afhankelijk van de duur van de voortplantingsperiode van de rugstreeppad tot en met juli/augustus. Deze periode kan afhankelijk van het seizoen en weersomstandigheden verschillen. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van rugstreeppadden
- De buitenste schermen van de grenzen van het plangebied dienen ten alle tijden te blijven staan gedurende de werkzaamheden. De inactieve periode van de rugstreeppad vormt hier een uitzondering op: de periode van oktober tot en met februari
- De schermen in het midden van het plangebied, die de compartimenten vormen, dienen te blijven staan in de periode dat rugstreeppadden nog in het plangebied aanwezig kunnen zijn, en er nog geen werkzaamheden (kunnen) plaats vinden

Tabel 4.1 Planning van werkzaamheden (amfibieën) voor 2013

Maand	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
Activiteit in watergangen												

Grijs: niet relevant, periode reeds gepasseerd

Rood: Direct na verkrijgen ontheffing: afvangen rugstreeppadden. Geen uitvoering van werkzaamheden.

Geel: Werkzaamheden uitvoeren, mits een ter zake kundige het plangebied heeft vrijgegeven; in het vervolg van het project is het afvangen van amfibieën niet meer nodig, mits het plangebied onbereikbaar blijft door een amfibieënscherm.

Ontheffing Flora- en faunawet, artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c

Dienst Regelingen
Postbus 19530
2500 CM Den Haag
Fax: 070-3786139
Email : ffwet@minlnv.nl